3. PROTOKOLS PAR EIROPAS SAVIENĪBAS TIESAS STATŪTIEM

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLĒDAMIES pieņemt Eiropas Savienības Tiesas statūtus, kā noteikts Konstitūcijas III-381. pantā,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Līgumam par Konstitūciju Eiropai un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.

1. pants

Eiropas Savienības Tiesa ir izveidota un darbojas atbilstīgi Konstitūcijai, Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam (EAEK līgums) un šiem statūtiem.

I SADAĻA

TIESNEŠI UN ĢENERĀLADVOKĀTI

2. pants

Pirms stāšanās amatā visi tiesneši atklātā Tiesas sēdē zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

3. pants

Uz tiesnešiem attiecas imunitāte pret tiesvedību. Pēc amata pilnvaru beigām viņu imunitāte saglabājas attiecībā uz darbībām, kas veiktas, pildot amata pienākumus, tostarp attiecībā uz teikto un rakstīto.

Tiesas plēnums imunitāti var atņemt. Ja lēmums attiecas uz Vispārējās tiesas vai specializētās tiesas locekli, Tiesa lemj pēc apspriešanās ar attiecīgo tiesu.

Ja tiesnesim atņem imunitāti un pret viņu sāk krimināllietu, katrā attiecīgajā dalībvalstī viņu var tiesāt tikai tāda tiesa, kuras kompetencē ir tiesāt attiecīgās valsts augstākos tiesnešus.

Protokola par Eiropas Savienības privilēģijām un imunitāti 11. līdz 14. pants un 17. pants attiecas uz Eiropas Savienības Tiesas tiesnešiem, ģenerāladvokātiem, sekretāriem un referentu palīgiem, neskarot šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā izklāstītos noteikumus par tiesnešu imunitāti pret tiesvedību.

4. pants

Tiesneši nedrīkst būt politiskos vai valsts pārvaldes amatos.

Viņi nedrīkst uzņemties algotu vai nealgotu darbu, ja vien ar eirolēmumu, ko Padome pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu, izņēmuma kārtā nav noteikta atkāpe no šā noteikuma.

Stājoties amatā, tiesneši svinīgi solās tiklab amata pilnvaru laikā, kā pēc tam pildīt pienākumus, ko uzliek šis amats, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi, pēc amata pilnvaru beigām pieņemot dažus amatus un priekšrocības.

Visas neskaidrības šajā sakarā izlemj Tiesa. Ja lēmums attiecas uz Vispārējās tiesas vai specializētās tiesas locekli, Tiesa lemj pēc apspriešanās ar attiecīgo tiesu.

5. pants

Izņemot parastu nomaiņu vai nāves gadījumu, katra tiesneša pienākumi beidzas, viņam atkāpjoties no amata.

Ja tiesnesis atkāpjas no amata, viņš Tiesas priekšsēdētājam iesniedz atlūgumu, kas jānodod Padomes priekšsēdētājam. Pēc šāda paziņojuma tiesneša amata vieta ir brīva.

Tiesnesis turpina pildīt amata pienākumus, kamēr pēctecis viņu nomaina, izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas 6. pants.

6. pants

Tiesnesi var atbrīvot no amata vai atņemt viņam tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām tikai tad, ja pēc Tiesas tiesnešu un ģenerāladvokātu vienprātīga atzinuma tiesnesis vairs neatbilst vajadzīgajiem nosacījumiem vai nepilda amata pienākumus. Attiecīgais tiesnesis šādās apspriedēs nepiedalās. Ja attiecīgais tiesnesis ir Vispārējās tiesas vai specializētās tiesas loceklis, Tiesa lemj pēc apspriešanās ar attiecīgo tiesu.

Sekretārs Tiesas lēmumu dara zināmu Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam un Komisijas priekšsēdētājam, kā arī paziņo to Padomes priekšsēdētājam.

Gadījumā, ja nolemts kādu tiesnesi atbrīvot no amata, pēc šāda paziņojuma tiesneša amata vieta ir brīva.

7. pants

Tiesnesi, kas atstāj amatu pirms amata pilnvaru termiņa beigām, aizstāj uz atlikušo pilnvaru termiņu.

8. pants

Noteikumi, kas ietverti 2. līdz 7. pantā, attiecas uz ģenerāladvokātiem.

II SADAĻA

TIESAS UZBŪVE

9. pants

Ik pēc trijiem gadiem daļēji nomainot tiesnešus, pārmaiņus nomaina trīspadsmit un divpadsmit tiesnešus.

Ik pēc trijiem gadiem daļēji nomainot ģenerāladvokātus, katrā reizē nomaina četrus ģenerāladvokātus.

10. pants

Sekretārs Tiesas priekšā zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

11. pants

Tiesa organizē sekretāra aizvietošanu gadījumā, ja viņš nevar ierasties Tiesā.

12. pants

Lai Tiesa varētu darboties, tai piesaista ierēdņus un citus darbiniekus. Viņi ir pakļauti sekretāram priekšsēdētāja vadībā.

13. pants

Ar eirolikumu var paredzēt referenta palīgu iecelšanu un noteikumus, kas reglamentē viņu pienākumus. Šo eirolikumu pieņem pēc Tiesas lūguma. Referenta palīgiem atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem var uzdot piedalīties Tiesā izskatāmo lietu izmeklēšanā un sadarboties ar tiesnesi referentu.

Referenta palīgus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kurām ir vajadzīgā juridiskā kvalifikācija; viņus ieceļ ar eirolēmumu, ko Padome pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu. Referenta palīgi Tiesas priekšā zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

14. pants

Tiesnešiem, ģenerāladvokātiem un sekretāram ir jābūt dzīvesvietai tur, kur ir Tiesas atrašanās vieta.

15. pants

Tiesa pilda savas funkcijas pastāvīgi. Tiesas oficiālās brīvdienas nosaka Tiesa, attiecīgi ievērojot savas darba vajadzības.

16. pants

Tiesa veido palātas, kurās ir trīs un pieci tiesneši. Tiesneši no sava vidus ievēl palātu priekšsēdētājus. To palātu priekšsēdētājus, kurās ir pieci tiesneši, ievēlē uz trijiem gadiem. Viņus vienreiz var ievēlēt atkārtoti.

Virspalātā ir trīspadsmit tiesneši. Tās priekšsēdētājs ir Tiesas priekšsēdētājs. Virspalātā ir arī to palātu priekšsēdētāji, kurās ir pieci tiesneši, un citi tiesneši, kurus ieceļ atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem.

Tiesa lietas izskata virspalātā, ja to lūdz dalībvalsts vai Savienības iestāde, kas ir puse tiesas procesā.

Tiesas plēnums izskata lietas, kas Tiesai iesniegtas saskaņā ar Konstitūcijas III-335. panta 2. punktu, III-347. panta otro daļu, III-349. pantu vai III-385. panta 6. punktu.

Arī gadījumā, kad Tiesa uzskata, ka izskatāmā lieta ir ārkārtīgi svarīga, tā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas var nolemt attiecīgo lietu nodot izskatīšanai Tiesas plēnumam.

17. pants

Tiesas apspriedes ir spēkā tikai tad, ja tajās piedalās nepāra skaits tās locekļu.

To palātu apspriedes, kurās ir trīs vai pieci tiesneši, ir spēkā tikai tad, ja tajās piedalās vismaz trīs tiesneši.

Virspalātas apspriedes ir spēkā tikai tad, ja tajās piedalās vismaz deviņi tiesneši.

Tiesas plēnuma apspriedes ir spēkā tikai tad, ja tajās piedalās vismaz piecpadsmit tiesneši.

Ja kāds no palātas tiesnešiem nevar piedalīties, tad atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem viņa vietā pieaicina citas palātas tiesnesi.

18. pants

Tiesnesis vai ģenerāladvokāts nevar piedalīties tādas lietas izlemšanā, kurā viņš iepriekš ir bijis kādas puses pārstāvis, padomdevējs vai advokāts vai bijis pieaicināts izteikties kādas tiesas vai izmeklēšanas komisijas locekļa statusā vai citā statusā.

Ja tiesnesis vai ģenerāladvokāts kāda sevišķa iemesla dēļ uzskata, ka viņš nevar piedalīties kādas lietas izlemšanā vai izskatīšanā, tad viņš par to informē priekšsēdētāju. Ja priekšsēdētājs kāda sevišķa iemesla dēļ uzskata, ka tiesnesim vai ģenerāladvokātam nevajadzētu piedalīties vai izteikt secinājumus kādā lietā, tad viņš to dara zināmu attiecīgajam tiesnesim vai ģenerāladvokātam.

Visas grūtības, kas rodas, piemērojot šo pantu, izlemj Tiesa.

Puses nevar lūgt mainīt Tiesas vai kādas tās palātas sastāvu tiesneša pilsonības dēļ vai tāpēc, ka Tiesā vai palātā nav tiesneša, kam būtu attiecīgās puses pilsonība.

III SADAĻA

TIESAS PROCESS

19. pants

Dalībvalstis un Savienības iestādes Tiesā pārstāv katrai lietai iecelts pārstāvis. Pārstāvim var palīdzēt padomdevējs vai advokāts.

Tādā pašā veidā pārstāv arī valstis, kas nav dalībvalstis, bet kas ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma Līgumslēdzējas Puses, kā arī minētajā līgumā paredzēto Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) Uzraudzības iestādi.

Citas puses jāpārstāv advokātam.

Tiesā pārstāvēt kādu pusi vai palīdzēt tai var tikai advokāts, kas ir tiesīgs praktizēt kādas dalībvalsts tiesās vai tādas valsts tiesās, kura ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma Līgumslēdzēja Puse.

Pārstāvjiem, padomdevējiem un advokātiem, kas piedalās Tiesas procesā, atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem ir tiesības un garantijas, kas vajadzīgas, lai viņi varētu neatkarīgi pildīt pienākumus.

Attiecībā uz padomdevējiem un advokātiem, kas piedalās Tiesas procesā, Tiesai atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem ir pilnvaras, ko parasti piešķir tiesām.

Augstskolu pasniedzējiem, kas ir to dalībvalstu pilsoņi, kuru tiesību akti dod viņiem tiesības uzstāties tiesā, ir tādas pašas tiesības Tiesā, kādas šis pants piešķir advokātiem.

20. pants

Tiesas procesam ir divas daļas: rakstiskā daļa un mutiskā daļa.

Rakstiskajā daļā pusēm un Savienības iestādēm un struktūrām, kuru akti tiek apstrīdēti, nosūta pieteikumus, lietas izklāstus, iebildumus un apsvērumus, un atbildes, ja tādas ir, kā arī visus minētajiem dokumentiem pievienotos pamatojuma dokumentus vai to apliecinātas kopijas.

Minētos dokumentus nosūta sekretārs tādā kārtībā un tādos termiņos, kādi paredzēti reglamentā.

Mutiskā daļa ietver tiesneša referenta ziņojuma nolasīšanu, pārstāvju, padomdevēju un advokātu uzklausīšanu, un ģenerāladvokāta izteiktos secinājumus, kā arī liecinieku un ekspertu nopratināšanu, ja tādi ir.

Ja Tiesa uzskata, ka lieta nav saistīta ar jaunu tiesību jautājumu, tā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas var nolemt, ka lieta izlemjama bez ģenerāladvokāta secinājumu uzklausīšanas.

21. pants

Tiesā vēršas ar sekretāram adresētu pieteikumu. Pieteikumā jābūt iesniedzēja vārdam un pastāvīgajai adresei, un ziņām par parakstītāju; tajā jānorāda atbildētājs vai atbildētāji, strīda priekšmets, prasījums un īss prasījuma pamatojuma izklāsts.

Attiecīgā gadījumā pieteikumam pievieno aktu, ko prasa atcelt, vai - Konstitūcijas III-367. pantā minētajos gadījumos - dokumentāru apliecinājumu par to, kurā dienā izteikts minētajā pantā paredzētais uzaicinājums. Ja šos dokumentus neiesniedz kopā ar pieteikumu, sekretārs lūdz attiecīgo pusi tos iesniegt pieņemamā termiņā, tomēr šādā gadījumā puse nezaudē savas tiesības arī tad, ja dokumentus iesniedz pēc lietas ierosināšanai noteiktā termiņa.

22. pants

Lietās, uz kurām attiecas EAEK līguma 18. pants, Tiesā vēršas ar sekretāram adresētu apelāciju. Apelācijā jābūt iesniedzēja vārdam un pastāvīgajai adresei, ziņām par parakstītāju un norādei uz apstrīdēto lēmumu; tajā jānorāda atbildētājs vai atbildētāji, strīda priekšmets, prasījums un īss prasījuma pamatojuma izklāsts.

Apelācijai pievieno apstrīdētā Arbitrāžas komitejas lēmuma apliecinātu kopiju.

Ja Tiesa apelāciju noraida, tad Arbitrāžas komitejas lēmums kļūst galīgs.

Ja Tiesa Arbitrāžas komitejas lēmumu atceļ, tad vajadzības gadījumā pēc kādas puses iniciatīvas lietu var atkārtoti izskatīt Arbitrāžas komitejā. Arbitrāžas komiteja ievēro visus Tiesas spriedumus par tiesību jautājumiem.

23. pants

Gadījumos, uz kuriem attiecas Konstitūcijas III-369. pants, attiecīgā dalībvalsts tiesa dara zināmu Tiesai savu lēmumu apturēt procesu kādā lietā un nodot lietu Tiesai. Tiesas sekretārs šo lēmumu pēc tam paziņo pusēm, dalībvalstīm un Komisijai, kā arī Savienības iestādei vai struktūrai, kas pieņēmusi aktu, kura spēkā esamība vai interpretācija tiek apstrīdēta.

Puses, dalībvalstis, Komisija un, attiecīgā gadījumā, Savienības iestāde vai struktūra, kas pieņēmusi aktu, kura spēkā esamība vai interpretācija tiek apstrīdēta, ir tiesīga divos mēnešos pēc šāda paziņojuma iesniegt Tiesai lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus.

Tiesas sekretārs attiecīgās valsts tiesas lēmumu paziņo arī valstīm, kas nav dalībvalstis, bet kas ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma Līgumslēdzējas Puses, kā arī minētajā līgumā paredzētajai EBTA Uzraudzības iestādei, kas divos mēnešos pēc šāda paziņojuma Tiesai var iesniegt lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus, ja konkrētā lieta ir saistīta ar minētā līguma darbības jomām. Šī daļa neattiecas uz jautājumiem, kas ir EAEK līguma piemērošanas jomā.

Ja kāds nolīgums, kas attiecas uz konkrētu jomu un ko Padome noslēgusi ar vienu vai vairākām trešām valstīm, paredz, ka šīs trešās valstis ir tiesīgas iesniegt lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus lietā, kurā dalībvalsts tiesa iesniedz Tiesai prejudiciālu jautājumu saistībā ar attiecīgā nolīguma piemērošanas jomu, tad attiecīgās valsts tiesas lēmumu, kurā ietverts šis jautājums, paziņo arī attiecīgajām trešām valstīm, kuras var divos mēnešos pēc šāda paziņojuma iesniegt Tiesai lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus.

24. pants

Tiesa var prasīt, lai puses iesniedz visus dokumentus un dara zināmu visu informāciju, ko Tiesa atzīst par vēlamu. Jebkuru atteikumu oficiāli reģistrē.

Tiesa var arī lūgt, lai dalībvalstis un Savienības iestādes un struktūras, kas nav puses attiecīgajā lietā, dara zināmu visu informāciju, ko Tiesa atzīst par vajadzīgu tiesvedības sakarā.

25. pants

Tiesa var jebkurai fiziskajai personai, struktūrai, iestādei, komitejai vai citai organizācijai pēc pašas izvēles katrā laikā uzticēt uzdevumu veikt ekspertīzi.

26. pants

Lieciniekus nopratina atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem.

27. pants

Ja lieciniekineierodas tiesā, Tiesai atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem ir pilnvaras, kas parasti ir tiesām, un tā var piemērot finansiālas sankcijas.

28. pants

Lieciniekus un ekspertus var nopratināt pēc tam, kad viņi devuši tādu zvērestu, kāds noteikts reglamentā, vai arī tādu zvērestu, kāds noteikts liecinieka vai eksperta valsts tiesību aktos.

29. pants

Tiesa var dot rīkojumu, lai lieciniekus vai ekspertus nopratina viņu pastāvīgās dzīvesvietas tiesu iestāde.

Šo rīkojumu atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem nosūta izpildīt kompetentai tiesu iestādei. Dokumentus, kas sagatavoti, izpildot Tiesas uzdevumu, saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem nosūta atpakaļ Tiesai.

Tiesa sedz izdevumus, neierobežojot tiesības vajadzības gadījumā tos piedzīt no pusēm.

30. pants

Dalībvalstis pret visiem liecinieku vai ekspertu zvēresta pārkāpumiem izturas tāpat kā tad, ja pārkāpums būtu izdarīts kādā attiecīgās dalībvalsts tiesā, kuras jurisdikcijā ir civillietas. Pēc Tiesas pieprasījuma attiecīgā dalībvalsts pret pārkāpēju ierosina lietu savā kompetentajā tiesā.

31. pants

Tiesas sēdes ir atklātas, ja vien Tiesa pēc savas ierosmes vai pēc pušu lūguma nopietnu iemeslu dēļ nenolemj citādi.

32. pants

Tiesas sēžu gaitā Tiesa var iztaujāt ekspertus, lieciniekus un pašas puses. Tomēr puses var vērsties pie Tiesas tikai ar pārstāvju starpniecību.

33. pants

Visas tiesas sēdes protokolē, un protokolu paraksta priekšsēdētājs un sekretārs.

34. pants

Priekšsēdētājs sagatavo izskatāmo lietu sarakstu.

35. pants

Tiesas apspriedes ir un paliek slepenas.

36. pants

Tiesas spriedumos norāda to pamatojumu. Tajos norāda to tiesnešu vārdus, kuri piedalījušies apspriedēs.

37. pants

Tiesas spriedumus paraksta priekšsēdētājs un sekretārs. Tos nolasa atklātās tiesas sēdēs.

38. pants

Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

39. pants

Saskaņā ar saīsināto tiesāšanās procedūru, kas vajadzības gadījumā var atšķirties no šo statūtu noteikumiem un kas ir noteikta reglamentā, Tiesas priekšsēdētājs var izlemt pieteikumus par akta piemērošanas apturēšanu saskaņā ar Konstitūcijas III-379. panta 1. punktu un EAEK līguma 157. pantu, pieteikumus par pagaidu pasākumu noteikšanu saskaņā ar Konstitūcijas III-379. panta 2. punktu vai pieteikumus par izpildes apturēšanu saskaņā ar Konstitūcijas III-401. panta ceturto daļu vai EAEK līguma 164. panta trešo daļu.

Ja priekšsēdētājs nevar piedalīties sēdē, tad atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem viņu aizstāj cits tiesnesis.

Priekšsēdētāja vai tiesneša, kas viņu aizstāj, rīkojums ir vienīgi provizorisks, un tas nekādi neietekmē Tiesas lēmumu, izlemjot lietu pēc būtības.

40. pants

Dalībvalstis un Savienības iestādes var iestāties lietās, kas iesniegtas Tiesai.

Tādas pašas tiesības ir Savienības struktūrām un visām citām personām, ja tās var pierādīt savu ieinteresētību attiecībā uz Tiesai iesniegtas lietas iznākumu. Fiziskās un juridiskās personas nevar iestāties lietās starp dalībvalstīm, lietās starp Savienības iestādēm vai lietās starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Savienības iestādēm, no otras puses.

Neskarot šā panta otro daļu, lietās, kas iesniegtas Tiesai, var iestāties valstis, kas nav dalībvalstis, bet ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma Līgumslēdzējas Puses, kā arī minētajā līgumā paredzētā EBTA Uzraudzības iestāde, ja konkrētā lieta ir saistīta ar kādu no minētā līguma piemērošanas jomām.

Prasījums, kas ietverts pieteikumā par iestāšanos lietā, drīkst vienīgi atbalstīt vienas puses prasījumu.

41. pants

Ja atbildētāja puse pēc atbilstīga uzaicinājuma neiesniedz rakstiskus apsvērumus, tad attiecībā uz šo pusi pieņem aizmugurisku spriedumu. Protestu pret šādu spriedumu var iesniegt mēneša laikā pēc tā paziņošanas. Protesta iesniegšana neaptur aizmuguriskā sprieduma izpildi, ja vien Tiesa nenolemj citādi.

42. pants

Dalībvalstis, Savienības iestādes un struktūras, kā arī citas fiziskās vai juridiskās personas - reglamentā paredzētajos gadījumos un atbilstīgi tajā paredzētajiem nosacījumiem - var iesniegt trešās personas protestu par Tiesas spriedumu, kas pieņemts, neuzklausot šīs personas, ja attiecīgais spriedums aizskar viņu tiesības.

43. pants

Ja sprieduma saturs vai piemērojuma apjoms ir neskaidrs, Tiesa to interpretē pēc tās puses vai Savienības iestādes lūguma, kura pamato savu ieinteresētību šādā interpretēšanā.

44. pants

Tiesu var lūgt pārskatīt spriedumu vienīgi tad, ja kļūst zināms kāds fakts, kas ir būtiski svarīgs faktors, bet sprieduma pieņemšanas laikā nav bijis zināms Tiesai un pusei, kas lūdz spriedumu pārskatīt.

Pārskatīšanu sāk ar Tiesas spriedumu, kurā skaidri fiksē jaunā fakta esamību un atzīst, ka tā būtība ļauj sākt pārskatīšanu, un šā iemesla dēļ atzīst lūgumu par pieņemamu.

Lūgumu par pārskatīšanu nevar iesniegt, ja pagājuši desmit gadi pēc Tiesas sprieduma pieņemšanas dienas.

45. pants

Termiņu pagarinājumus, pamatojoties uz apsvērumiem par attālumu, nosaka reglamentā.

Termiņam beidzoties, attiecīgā persona nezaudē savas tiesības, ja pierāda, ka pastāvējuši neparedzēti apstākļi vai *force majeure*.

46. pants

Lietas pret Savienību sakarā ar atbildību, kas izriet no ārpuslīgumiskām attiecībām, var ierosināt piecos gados pēc notikuma, kas ļāvis lietu ierosināt. Noilguma termiņš tiek pārtraukts, ja iesniedz pieteikumu Tiesai vai ja cietusī puse iesniedz provizorisku lūgumu attiecīgajai Savienības iestādei. Pēdējā minētajā gadījumā pieteikums jāiesniedz divos mēnešos, kā paredzēts Konstitūcijas III-365. pantā. Piemēro Konstitūcijas III-367. panta otro daļu.

Šis pants attiecas arī uz tādām lietām pret Eiropas Centrālo Banku, kuras saistītas ar atbildību, kas izriet no ārpuslīgumiskām attiecībām.

IV SADAĻA

VISPĀRĒJĀ TIESA

47. pants

Šo statūtu 9. panta pirmā daļa, 14. un 15. pants, 17. panta pirmā, otrā, ceturtā un piektā daļa un 18. pants attiecas uz Vispārējo tiesu un tās locekļiem.

Šo statūtu 10., 11. un 14. pants *mutatis mutandis* attiecas uz Vispārējās tiesas sekretāru.

48. pants

Vispārējā tiesā ir divdesmit pieci tiesneši.

49. pants

Vispārējās tiesas locekļiem var uzdot pildīt ģenerāladvokāta pienākumus.

Ģenerāladvokāta pienākums, rīkojoties pilnīgi objektīvi un neatkarīgi, ir atklātās tiesas sēdēs izteikt pamatotus secinājumus dažās Vispārējā tiesā iesniegtās lietās, lai palīdzētu Vispārējai tiesai pildīt tās pienākumus.

Tādu lietu noteikšanas kritērijus, kā arī procedūru ģenerāladvokātu norīkošanai nosaka Vispārējās tiesas reglamentā.

Vispārējās tiesas loceklis, kam kādā lietā uzdots pildīt ģenerāladvokāta pienākumus, nevar piedalīties sprieduma pieņemšanā attiecīgajā lietā.

50. pants

Vispārējā tiesa lietas izskata palātās, kurās ir trīs vai pieci tiesneši. Tiesneši no sava vidus ievēl palātu priekšsēdētājus. To palātu priekšsēdētājus, kurās ir pieci tiesneši, ievēl uz trijiem gadiem. Viņus vienreiz var ievēlēt atkārtoti.

Palātu sastāvu un lietu nodošanu tām nosaka reglaments. Noteiktos gadījumos, kas paredzēti reglamentā, lietas var izskatīt Vispārējās tiesas plēnums vai tiesnesis vienpersoniski.

Reglamentā tāpat var paredzēt, kādos gadījumos un ar kādiem nosacījumiem Vispārējā tiesa lietas izskata virspalātā.

51. pants

Atkāpjoties no Konstitūcijas III-358. panta 1. punkta, vienīgi Tiesas jurisdikcijā ir Konstitūcijas III-365. un III-367. pantā paredzētās lietas, ko ierosina dalībvalstis:

a) par Eiropas Parlamenta vai Padomes, vai abu minēto iestāžu kopīgu aktu vai bezdarbību, izņemot:

   — eirolēmumus, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar Konstitūcijas III-168. panta 2. punkta trešo daļu,

   — Padomes aktus, ko tā pieņēmusi atbilstīgi kādam Padomes aktam, kurš attiecas uz tirdzniecības aizsardzības pasākumiem Konstitūcijas III-315. panta nozīmē,

   — Padomes aktus, ar ko tā īsteno savas īstenošanas pilnvaras atbilstīgi Konstitūcijas I-37. panta 2. punktam;

b) par Komisijas aktu vai bezdarbību atbilstīgi Konstitūcijas III-420. panta 1. punktam.

Tāpat vienīgi Tiesas jurisdikcijā ir minētajos pantos paredzētās lietas, kuras kāda Savienības iestāde ierosina par Eiropas Parlamenta, Padomes, vai abu minēto iestāžu kopīgu aktu vai bezdarbību vai arī par Komisijas aktu vai bezdarbību, vai kuras iestāde ierosina par Eiropas Centrālās bankas aktu vai bezdarbību.

52. pants

Tiesas priekšsēdētājs un Vispārējās tiesas priekšsēdētājs, savstarpēji vienojoties, paredz nosacījumus, kā Tiesas ierēdņi un citi darbinieki sniedz pakalpojumus Vispārējai tiesai, lai nodrošinātu tās darbību. Daži ierēdņi vai citi darbinieki ir padoti Vispārējās tiesas sekretāram Vispārējās tiesas priekšsēdētāja pakļautībā.

53. pants

Vispārējās tiesas procesu reglamentē III sadaļa.

Vispārējās tiesas procesu, vajadzības gadījumā, precizē un papildina ar tās reglamentu. Reglamentā var būt atkāpes no 40. panta ceturtās daļas un 41. panta, lai ņemtu vērā īpašās iezīmes, kādas ir tiesvedībai intelektuālā īpašuma jomā.

Atkāpjoties no šo statūtu 20. panta ceturtās daļas, ģenerāladvokāts savus pamatotos secinājumus var iesniegt rakstiski.

54. pants

Ja pieteikumu vai citu Vispārējai tiesai paredzētu lietas dokumentu kļūdas dēļ iesniedz Tiesas sekretāram, sekretārs to tūlīt pārsūta Vispārējās tiesas sekretāram. Tāpat, ja pieteikumu vai citu Tiesai paredzētu lietas dokumentu kļūdas dēļ iesniedz Vispārējās tiesas sekretāram, šis sekretārs to tūlīt pārsūta Tiesas sekretāram.

Ja Vispārējā tiesa konstatē, ka tā nav kompetenta izskatīt un izlemt lietu, kas ir Tiesas jurisdikcijā, tā nodod šo lietu Tiesai. Tāpat, ja Tiesa konstatē, ka lieta ir Vispārējās tiesas jurisdikcijā, tā šo lietu nodod Vispārējai tiesai, turklāt Vispārējā tiesa nedrīkst atteikties lietu izskatīt.

Ja Tiesai un Vispārējai tiesai ir iesniegtas lietas, kurās ir viens un tas pats prasījums, kurās jāizskata viens un tas pats interpretācijas jautājums vai kurās apstrīdēta viena un tā paša akta spēkā esamība, Vispārējā tiesa pēc pušu uzklausīšanas var apturēt lietas izskatīšanu līdz sprieduma pieņemšanai Tiesā vai - ja tas attiecas uz lietām, kas ierosinātas saskaņā ar Konstitūcijas III-365. pantu vai EAEK līguma 146. pantu - atteikties lietu izskatīt, lai ļautu to izlemt Tiesai. Atbilstīgi tiem pašiem nosacījumiem arī Tiesa var nolemt apturēt tai iesniegtas lietas izskatīšanu. Tādā gadījumā turpinās lietas izskatīšana Vispārējā tiesā.

Ja vienu un to pašu aktu apstrīd gan dalībvalsts, gan iestāde, Vispārējā tiesa atsakās lietu izskatīt, lai ļautu to izlemt Tiesai.

55. pants

Vispārējās tiesas galīgos lēmumus un lēmumus, kas tikai daļēji atrisina lietas būtību vai atrisina procesuālus jautājumus attiecībā uz kompetences trūkumu vai nepieņemamību, Vispārējās tiesas sekretārs dara zināmus visām lietā iesaistītajām pusēm, kā arī visām dalībvalstīm un Savienības iestādēm arī tādā gadījumā, ja tās nav iestājušās lietā, ko izskatījusi Vispārējā tiesa.

56. pants

Par Vispārējās tiesas galīgajiem lēmumiem un lēmumiem, kas tikai daļēji atrisina lietas būtību vai atrisina procesuālus jautājumus attiecībā uz kompetences trūkumu vai nepieņemamību, Tiesai var iesniegt apelāciju divos mēnešos pēc tam, kad paziņots apstrīdētais lēmums.

Šādu apelāciju var iesniegt puses, kuru prasījumi nav apmierināti vai ir apmierināti daļēji. Tomēr personas, kas iestājušās lietā un kas nav dalībvalstis un Savienības iestādes, var iesniegt apelāciju vienīgi tad, ja Vispārējās tiesas lēmums tās ietekmē tieši.

Izņemot gadījumus, kas attiecas uz strīdiem starp Savienību un tās darbiniekiem, apelāciju var iesniegt arī dalībvalstis un Savienības iestādes, kas nav iestājušās lietā tiesvedības gaitā Vispārējā tiesā. Tādas dalībvalstis un iestādes ir tādā pašā statusā kā dalībvalstis vai iestādes, kas iestājušās lietā tiesvedībā pirmajā instancē.

57. pants

Ikviena persona, kuras pieteikumu par iestāšanos lietā Vispārējā tiesa ir noraidījusi, var iesniegt Tiesā apelāciju divās nedēļās pēc tam, kad tai paziņots lēmums pieteikumu noraidīt.

Par Vispārējās tiesas lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar Konstitūcijas III-379. panta 1. vai 2. punktu vai III-401. panta ceturto daļu, vai EAEK līguma 157. pantu vai 164. panta trešo daļu, attiecīgajā lietā iesaistītās puses var iesniegt Tiesai apelāciju divos mēnešos pēc tam, kad šie lēmumi tām paziņoti.

Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās apelācijas izlemj saskaņā ar 39. pantā paredzēto procedūru.

58. pants

Apelāciju Tiesai iesniedz tikai par tiesību jautājumiem. Apelāciju var pamatot ar to, ka Vispārējā tiesa nav bijusi kompetenta, pārkāpusi Vispārējās tiesas procesu, nelabvēlīgi ietekmējot apelācijas iesniedzēja intereses, vai arī pārkāpusi Savienības tiesību aktus.

Apelāciju nevar iesniegt tikai par to, kam un kādā apjomā piespriesti tiesāšanās izdevumi.

59. pants

Ja iesniegta apelācija par Vispārējās tiesas lēmumu, Tiesas procesam ir rakstiskā daļa un mutiskā daļa. Atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem Tiesa pēc ģenerāladvokāta un pušu uzklausīšanas var atteikties no procesa mutiskās daļas.

60. pants

Neskarot Konstitūcijas III-379. panta 1. un 2. punktu un EAEK līguma 157. pantu, apelācijas iesniegšanai nav apturošas iedarbības.

Atkāpjoties no Konstitūcijas III-380. panta, Vispārējās tiesas lēmumi, ar ko par spēkā neesošu pasludina eirolikumu vai eiroregulu, kura uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs, tomēr stājas spēkā tikai pēc tam, kad beidzies šo statūtu 56. panta pirmajā daļā minētais termiņš vai - ja minētajā termiņā iesniegta apelācija - kad apelācija noraidīta, tomēr neierobežojot pušu tiesības vērsties Tiesā saskaņā ar Konstitūcijas III-379. panta 1. un 2. punktu, lai apturētu par spēkā neesošu pasludināta eirolikuma vai eiroregulas sekas vai lai lūgtu lemt par kādu citu pagaidu pasākumu.

61. pants

Ja apelācija ir pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas lēmumu. Tā var pati pieņemt galīgo nolēmumu attiecīgā lietā, ja to ir iespējams izlemt, vai nodot lietu atpakaļ izlemšanai Vispārējā tiesā.

Ja lietu nodod atpakaļ Vispārējai tiesai, tai ir saistoši Tiesas lēmumi par tiesību jautājumiem.

Ja ir pamatota apelācija, ko iesniedz dalībvalsts vai Savienības iestāde, kas nav iestājusies lietā tiesvedības gaitā Vispārējā tiesā, tad Tiesa, ja uzskata to par vajadzīgu, nosaka, kuras no atceltā Vispārējās tiesas lēmuma sekām tā uzskata par galīgām attiecībā uz lietā iesaistītām pusēm.

62. pants

Gadījumos, kas paredzēti Konstitūcijas III-358. panta 2. un 3. punktā, pirmais ģenerāladvokāts var ierosināt Tiesai pārskatīt Vispārējās tiesas lēmumu, ja viņš uzskata, ka ir nopietni apdraudēta Savienības tiesību vienotība vai konsekvence.

Tāds ierosinājums jāiesniedz viena mēneša laikā pēc Vispārējās tiesas lēmuma pieņemšanas. Viena mēneša laikā pēc tam, kad saņemts pirmā ģenerāladvokāta ierosinājums, Tiesa lemj, vai lēmumu pārskatīs vai ne.

V SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

63. pants

Tiesas reglaments un Vispārējās tiesas reglaments ietver noteikumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu un, vajadzības gadījumā, papildinātu šos statūtus.

64. pants

Noteikumus, kas reglamentē valodu lietojumu Eiropas Savienības Tiesā, nosaka ar eiroregulu, ko Padome pieņem ar vienprātīgu lēmumu. Šo eiroregulu pieņem vai nu pēc Tiesas lūguma, iepriekš apspriežoties ar Komisiju un Eiropas Parlamentu, vai arī pēc Komisijas priekšlikuma, iepriekš apspriežoties ar Tiesu un Eiropas Parlamentu.

Kamēr nav pieņemti iepriekšminētie noteikumi, turpina piemērot tos valodu lietošanas noteikumus, kas paredzēti Tiesas reglamentā un Vispārējās tiesas reglamentā. Atkāpjoties no Konstitūcijas III-355. un III-366. panta, minētos noteikumus var grozīt vai atcelt tikai ar Padomes vienprātīgu apstiprinājumu.

65. pants

1. Atkāpjoties no Konstitūcijas IV-437. panta, paliek spēkā visi tie grozījumi Protokolā par Tiesas statūtiem, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību, Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam un EAEK līgumam, kuri izdarīti laikposmā starp Līguma par Konstitūciju Eiropai parakstīšanu un tā stāšanos spēkā.

2. Lai šā panta 1. punktā minētos grozījumus iekļautu šajos statūtos, tos oficiāli kodificē ar eirolikumu, ko Padome pieņem pēc Tiesas lūguma. Šo pantu atceļ, tiklīdz stājas spēkā minētais eirolikums, ar ko veic kodifikāciju.